30/34/5

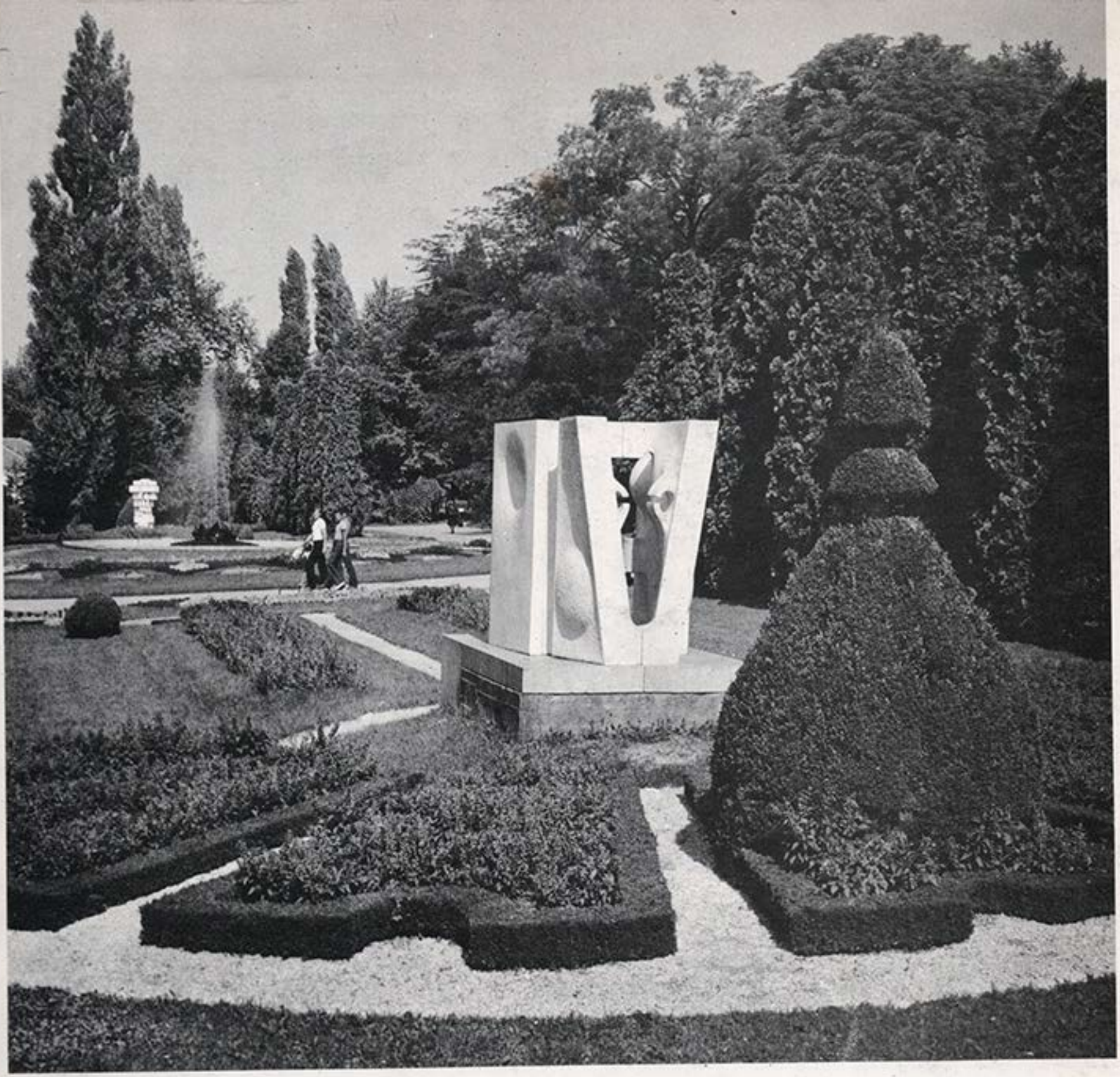

МУЗЕЈ САВРЕМЕНЕ УМЕТНОСТИ
БИБЛИОТЕКА
ИНВ. БР. К. 13603

SIMPOZIJUM SKULPTURE
„BELI VENČAC“ ARANĐELOVAC

Umjetnički paviljon u Zagrebu

16. jun — 6. jul 1981.

MEĐUNARODNI SIMPOZIJUM SKULPTURE U MRAMORU „BELI VENČAC“ osnovan je 1966. godine u lijepom šumadijskom gradiću ARANĐELOVCU, gradu zdanja i parka Knjaza Miloša, gradu Bukovičke banje pod planinom Bukuljom, još do nedavna gradu zanatlija, trgovinica i pijaca, danas gradu prosperiteta, radnika i industrijskih pogona, gradu odmora i banjskog lječenja, gradu sasvim nedaleko od dragocjenih VENČAČKIH RUDNIKA mramora i granita. Nastao je baš nekako u vrijeme početka e k s t e n z i v n o g (i složenog) gospodarskog i društvenog razvoja Aranđelovca i okolice kao prijedlog i želja svijesti entuzijasta i smišljenog društvenog, kulturnog i ekonomskog (turističkog) planiranja.

Ovo je njegova 16-ta godina kontinuiranog rada i razvoja, kvantitativnog i kvalitativnog, s jasno zacrtanom koncepcijom o t v o r e n o s t i prema svim aktualnim kiparskim vrijednostima, s p r o g r a m o m djelotvornog i trajnog a f i r m i r a nj a srpske, jugoslavenske i međunarodne savremene skulpture u jednom materijalu — u m r a m o r u — dajući osobitu šansu i umjetniku i ljudima u stalno promjenljivoj i raskošnoj g a l e r i j i pod nebom i „ostavljenoj“ v r e m e n i m a. Vremenima gledanja — „trenutka“ i djela — kao neponovljivog jedinstva stvaranog od nas, razumijevanjem i suradnjom umejtnika i Simpozijuma sa svim ljudima Aranđelovca i, zatim, čitave naše zajednice. O izuzetnosti prilika međunarodnih analitičko-komparativnih sagledavanja d o m e t a jugoslavenske suvremene skulpture, i o doprinosu snažnoj afirmaciji našeg suvremenog života i kulture — koje slikovito omogućuje aranđelovački simpozijum, prilično je pisano u monografiji Simpozijuma (koja također prati ovu izložbu). U ovom kontekstu dovoljno je konstatirati da je Simpozijum svojom k o n k r e t n o š ć u mnogo doprinio međunarodnoj potvrđenosti i priznatosti jugoslavenske suvremene skulpture i uopće njezinom svjetski zamjetljivom procvatu stvaranja u mramoru.

Da, za tih minulih 15 godina Simpozijum „BELI VENČAC“ realizirao je, ili realizira, promišljenim gospodarenjem i domišljatošću koja aktivira razumijevanje i podršku, s relativno skromnim sredstvima — naročito s obzirom na rezultate Simpozija, impozantan broj od 102 mramorne skulpture parkovskih dimenzija.

Te skulpture (njih dvije trećine) koncentrisane su u aranđelovačkom PARKU BUKOVIČKE BANJE i na PUTU REVOLUCIJE, Bukulja — Venčac, kao i u raznim r a d n i m i ž i v o t n i m sredinama grada Aranđelovca (na primjer u parku — ružičnjaku Fabrike konfekcije košulja „Rudnik“ — čitava „mala“ kolekcija od 6 skulptura, slično kao i u Pirotu u Fabrici „Prvi maj“). Jedna trećina prenjeta je u druge sredine SR Srbije (u Ćupriju, Prijepolje, Pirot, Smederevsku Palanku, Soko Banju, Kragujevac, Batočinu, Ub, Nišku Banju, Beograd, za sada, uskoro će ukrasiti trgove i ambijente Zaječara, Niša...), u SAP Vojvodinu (Novi Sad, Zrenjanin), u SR Bosnu i Hercegovinu (Han Pijesak), u SR Sloveniju (Ptuj) dokazujući, i ovom suradnjom i disperzijom skulptura, i svoju otvorenost i svoj simpozijsko-radni (i stvaralački) sadržaj, njegove nezamorene, zapravo (dok je kamenoloma!) neiscrpne perspektive osobitosti (i osobnosti) s k u l p t o r s k o g i skulptorsko-ambijentalnog iskazivanja u mramoru.

Smisao ove izložbe (održane listopada 1980. u Izložbenom salonu „Knjaz Miloš“ u Aranđelovcu, i veljače/ožujka 1981. u Umetničkom paviljonu „Cvijeta Zuzorić“ u Beogradu[1]) je ponovni sastanak učesnika Simpozijuma na jednoj zajedničkoj izložbi — susretu njihovih novih djela u odnosima s nekadašnjim — izvedenim u mramoru — i također („konfrontiranih“) kao fotografije Simpozijskog rezultata[2].

Tako istovremeno prisustvujemo foto-izložbi Simpozijuma „Beli Venčac“ (održane lipnja/kolovoza 1979. u Salonu Muzeja savremene umetnosti u Beogradu) i na izložbi k o m o r n i h (uglavnom) recentnih skulptura učesnika, i promociji monografije Simpozijuma (1966 — 1980.), koja obuhvaća, uz prikaz djela i prikaz ambijenta u kojoj te skulpture nastaju i opstaju, odnosno r e a l i z a c i j a najšire proizvodno-društvene baze sa Simpozijumom kao dijelom zajedničkih stremljenja. Da, Simpozijum „BELI VENČAC“ kao dio JUGOSLOVENSKE SMOTRE UMETNOSTI „MERMER I ZVUCI“ dio je svakodnevnog života Aranđelovca. Naravno: onaj svečaniji, i kroz Simpozijum skulpture i Simpozijum keramike okrenut određenju kiksacije stvaralaštva — za umjetnički i životni „trenutak“, za umjetničko djelo kao neko osobito viđeno i potvrđeno vrijeme među vremenima. Uračunavajući i djela u nastajanju (njih petnaestak), prema tome i ona koja nisu fotografirana jer nisu ni dovršena ni postavljena, UMETNIČKI SAVET Simpozijuma i m a o je (i ima) „samo“ jednu koncepciju: želio je stimulirati i afirmirati autentično, vrijedno i majstorsko suvremeno kiparstvo u mramoru „otporno“ otvorenom prostoru (ispitu „pod veličinom neba“), b e z obzira na stilske orijentacije. Vrijeme je dokazalo da je Umetnički savet imao (uglavnom) znalačke kriterije (izbora i poziva), da je osjetio značaj dominantnosti izražajnog pluralizma našeg vremena kao jedino morfološko-izražajno jamstvo nedoktrinarne kritičke i umjetničke istine o suvremenim vrijednostima.

Ostvarivši kroz Simpozijum MUZEJ SUVREMENE SKULPTURE u dragocjenom materijalu (cijenjenom i prije antike, stalno i uvijek — sve do naših dana) dobili smo bogatu, u svijetu rijetko postojeću, dinamičnu međunarodnu i jugoslavensku postavku pod nebom, za danas i uvijek, za umjetnost, za susrete čitavog svijeta, ili za sve p r o s t o r e i o d n o s e suradnje i razumijevanja. Za sve g e n e r a c i j e ili za nezamorive, životom uvjetovane — stalno n o v e, različite i osobite, k a r a k t e r i s t i č n o skulptorske poruke — mramorne kiparske „zapise“ čitavog (i raznolikog, i nepoznatog, i međuovisnog, i promenljivog, i zanimljivog...) s v i j e t a.

VLADO BUŽANČIĆ

---

[1] Iz Beograda je do sada učestvovalo, ili učestvuje (jedan ili više puta), u 16 godina 30 umjetnika, što je samo po sebi dovoljan razlog za izložbu u kontekstu vremena i komparacije u vlastitosti i zajedništvu. Skoro dvostruko više umjetnika je iz ostalih gradova Srbije i čitave Jugoslavije, uz — za naše simpozijske prilike — izuzetno značajan broj učesnika gotovo iz cijelog sveta (Izrael, Italija, Francuska, Austrija, Čehoslovačka, Rumunjska, SAD, Velika Britanija, Tunis, Poljska, Švicarska, Japan, Zair, Grčka, Egipat, Indija, Holandija, Obala Slonovače, Danska, Švedska, Belgija... te predstavnika 12 — 14 zemalja koje još nisu učestvovale na Simpozijumu — određenih za 1981. i 1982. godinu). Njihovo učestvovanje mnogo nam je kazivalo kako o skulptoru samom tako i o skulpturi zemalja koju su umjetnici predstavljali, posebice i zato jer je iz poneke zemlje učestvovalo (u razmacima) i nekoliko umjetnika (Italija, ČSR, USA, Francuska, Velika Britanija, Rumunjska, na primjer).

[2] Zato je nemala šteta da zamisao konceptora, iz raznih objektivnih i subjektivnih razloga, nije u potpunosti realizirana jer na izložbi u Zagrebu učestvuje „samo“ 60 od mogućih 80 učesnika.

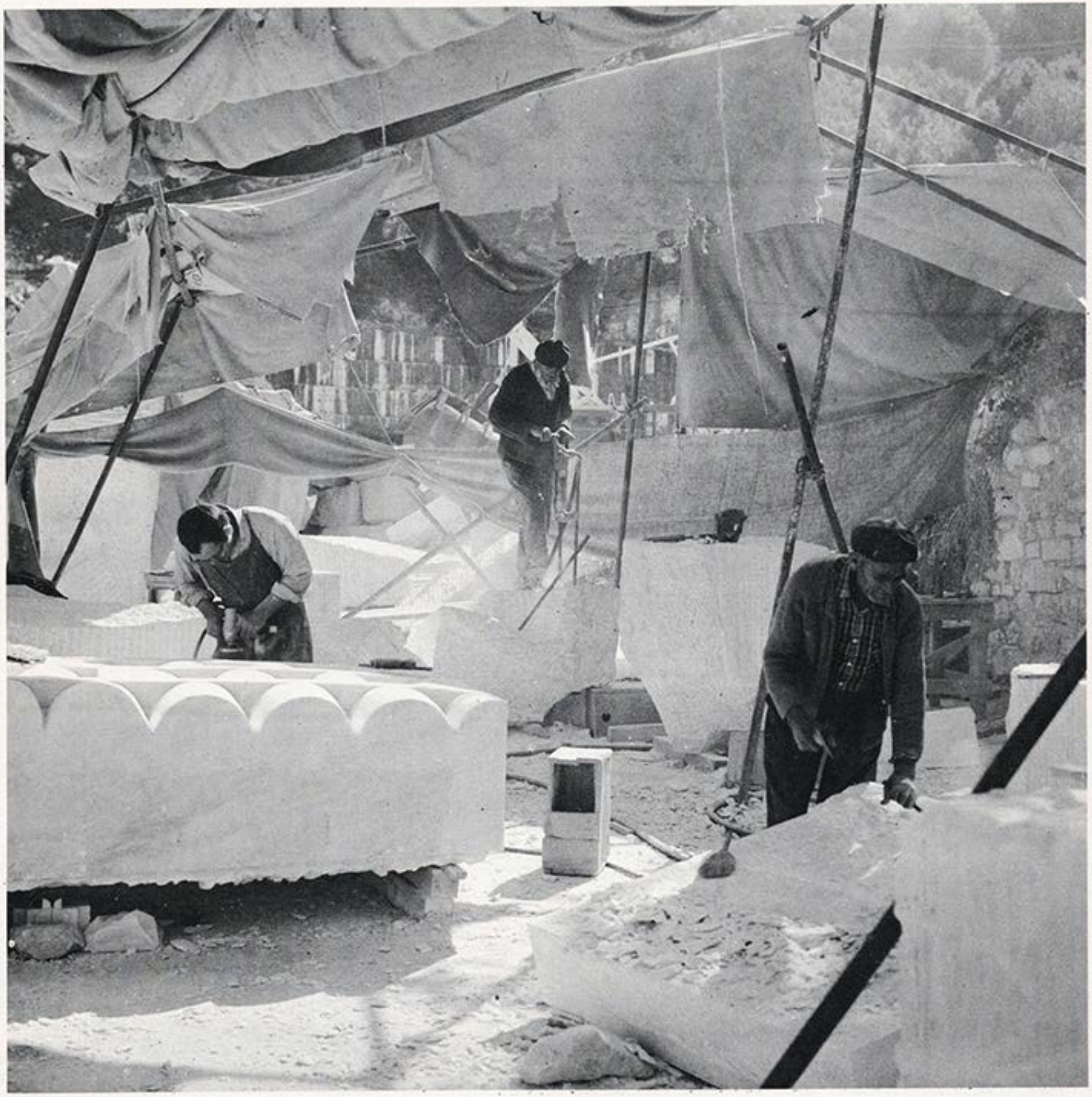

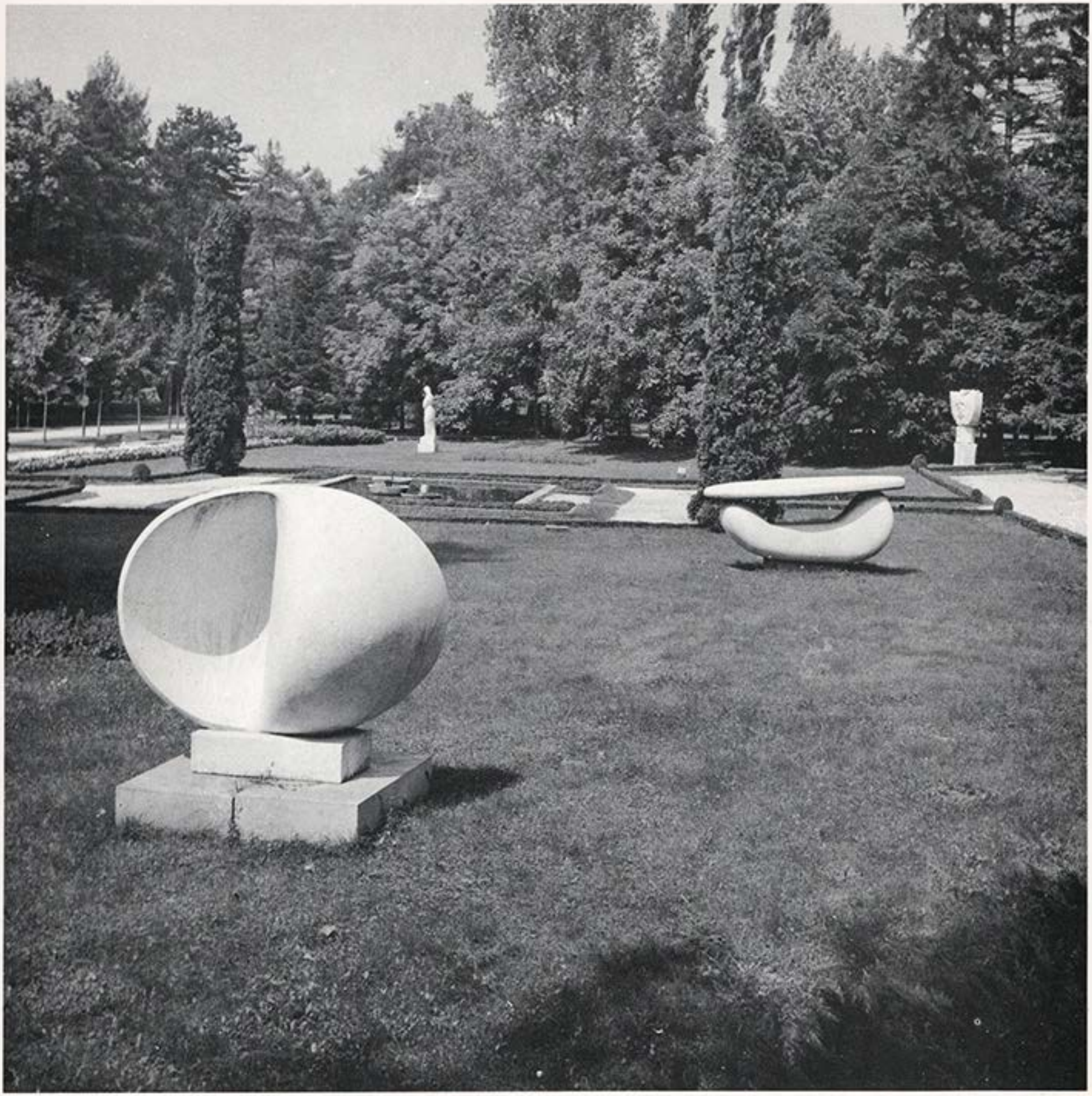

SKULPTURE I FOTOGRAFIJE:

Angelina GATALICA, Beograd
Mira JURIŠIĆ, Beograd
Oto LOGO, Beograd
Raja NIKOLIĆ, Aranđelovac
Matija VUKOVIĆ, Beograd
Kosta ANGELI RADOVANI, Zagreb
Sangregorio GIANCARLO, Italija
Ivan KOŽARIĆ, Zagreb
Ksenija LJUBIBRATIĆ, Beograd
Kolja MILUNOVIĆ, Beograd
Ana VIĐEN, Beograd
Šime VULAS, Zagreb
Milija GLIŠIĆ, Beograd
Branko RUŽIĆ, Zagreb
Petar HADŽI BOŠKOV, Skopje
Dragan POPOVSKI, Skopje
Milun VIDIĆ, Beograd
Dušan DŽAMONJA, Zagreb
Stefan MANEVSKI, Skopje
Giò POMODORO, Italija
Carlo RAMOUS, Italija
Vojin BAKIĆ, Zagreb
Lidija MIŠIĆ, Beograd
Živojin STEFANOVIĆ, Beograd
Jelisaveta ŠOBER, Beograd
Marcel GUGUIANU, Rumunija
Una HANBURY, SAD
Olga JANČIĆ, Beograd
Momčilo MILOVANOVIĆ, Beograd
Antonio PARADISO, Italija
Milija NEŠIĆ, Beograd
Cordelia von DENSTEINEN, Švajcarska
Milena LAH, Zagreb
Dragomir MILEUSNIĆ, Beograd
Aleksandar ZARIN, Beograd
Boško KUĆANSKI, Sarajevo
Ante MARINOVIĆ, Beograd
Kengiro AZUMA, Japan
Slavoljub RADOJČIĆ, Beograd
Luka TOMANOVIĆ, Herceg Novi
Ljubomir DENKOVIĆ, Novi Sad
Tomislav KAUZLARIĆ, Beograd
Anton KRALJIĆ, Beograd
Balša RAJČEVIĆ, Beograd
Aneta SVETIEVA-ANASTASOVA, Skopje
Nikola ANTOV, Niš
Đorđije CRNČEVIĆ, Beograd
Miodrag BOŽOVIĆ, Aranđelovac
Mahmoud MOUSSA, Egipat
Ratko VULANOVIĆ, Beograd
Jan DRIES, Belgija

SKULPTURE

Jordan GRABULOVSKI, Skopje
Ante JAKIĆ-Sony, Zagreb
Vladimir KOMAD, Beograd
Jetje de KORT, Holandija
Iginio BALDERI, Italija
Janez LENASSI, Piran
Leonard RACHITA, Rumunija
Michel KODJO, Obala Slonovače

FOTOGRAFIJE

Shoshana HEIMAN, Izrael
Jovan SOLDATOVIĆ, Novi Sad
Drago TRŠAR, Ljubljana
Robert COUTURIER, Francuska
Vida JOCIĆ, Beograd
Claude LHOSTE, Francuska
Joseph SCHAGERLS, Austrija
Stanislav HANZIK, Čehoslovačka
Jovan KRATOHVIL, Beograd
Slomo SELINGER, Francuska
Olga JEVRIĆ, Beograd
Franc VILSON, Velika Britanija
France ROTAR, Ljubljana
Hédi SELMI, Tunis
Metody SOWA, Poljska
Vaclav LOKVENC, Čehoslovačka
Dominique LABAUVIE, Francuska
Gaspare da JAGA, Italija
Limbe M'Puanga LIYOLO, Zair
Drago ĐUROVIĆ, Titograd
Gerolimatos DIONISIOS, Grčka
Caroline LEE, SAD
Miodrag ŽIVKOVIĆ, Beograd
Lynn CHADWICH, Velika Britanija
Nagji PATEL, Indija
Leo de VRIES, Holandija

CRTEŽI

Bogdan BOGDANOVIĆ, Beograd

UMETNIČKI SAVET SIMPOZIJUMA SKULPTURE „BELI VENČAC"

Vlado BUŽANČIĆ, istoričar umetnosti iz Zagreba
Gligor ČEMERSKI, akademski slikar iz Skopja
Aleksandar ĐONOVIĆ, akademski slikar i direktor Smotre jugoslovenske umetnosti „Mermer i zvuci" — Aranđelovac
Branko JOVANOVIĆ, novinar iz Beograda
Đorđe KADIJEVIĆ, likovni kritičar iz Beograda
dr Miodrag KOLARIĆ, istoričar umetnosti iz Beograda
Momčilo PAVLOVIĆ, istoričar umetnosti iz Beograda
dr Boris PETKOVSKI, istoričar umetnosti iz Skopja
Miodrag POPOVIĆ, akademski vajar iz Beograda
dr Ranko RADOVIĆ, arhitekta iz Beograda
Stevan STANIĆ, likovni kritičar iz Beograda
Maja VETRIH, istoričar umetnosti iz Maribora
Jovan ZEC, akademski slikar iz Beograda

Izdavač: Smotra jugoslovenske umetnosti
„MERMER I ZVUCI“ — Aranđelovac
Za izdavača: Aleksandar ĐONOVIĆ
Urednik: Slobodan NEDELJKOVIĆ
Konceptor i likovni postavljač izložbe: Vlado BUŽANČIĆ
Predgovor: Vlado BUŽANČIĆ
Fotografije: Dragan MILISAVLJEVIĆ
Dizajn plakata: Nenad DOGAN
Štampa: „NAPREDAK“, Aranđelovac
Tiraž: 1000 primeraka

СИМПОЗИЈУМ СКУЛПТУРЕ
„ЛАВАЛОВА ВЕЊАЧА"